

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Bernardini Scardaeonii Patauini Presbyteri de Castitate Libri Septem

Scardeone, Bernardino

Venetiis, 1542

De iniqua quoru[n]da[m] clericor[um] administratione cap. iii

urn:nbn:de:hbz:466:1-30433

DE MALE PROFIDEN. RELIG.
De iniqua quorundam clericorum admini-
stratione. Cap. III.

Quid uero de illis dicemus, qui in ciati minoribus ordinibus, nulloq; adhuc uoto affrici qui minus nuptias inire possint, si uelint, inexplibili tamen cupiditate correpti, ne ob copulam nuptiarum amittant celsum, & redditus praebedarum, matrimonio simulq; pudore reiecto, uxoribus impudicarum abutuntur cotubernis foeminarum: Eloquar, an sileaspiget, pudetq; dicere, neq; tamen in eo mihi ualeo temperare, quo minus satyrico quidem more, sed pio tamen, ac christiano animo inuehar, insultemq; contra plerosq; impudicos nostri ordinis: qui hac nostra tempestate ita abrenunciant saeculo, ut nihil amplius immutasse de anterioribus uitiis uideantur, quam ordinem, & indumentum, & nec hoc quidem satis: quum pleriq; neque habitum, neque tonsuram clericalem ferre dignentur. Ea nanque cupiditate tales ambiunt, uel potius armantur ad sacerdotia, ut non tam uideantur animarum custodiam, & tutelam pauperum susceptile, q; dirreptionem, & praedam, omnia pecudum more ad solam uoluptatem referentes. Desitum est iam plerisque impudentibus praenimio usu, atque impudentia, uideri esse peccatum, scortari, & fornicari, ac caetera pudenda facere: tanta est eis lasciuia: omnium licentia, atque, religionis contemptus. Danda proinde est mihi uenia, si cum quodam sapiente, non uerear hoc tempore, atque his moribus exclamare contra eiusmodi impudentiam: bonos enim semper excipimus. O, saecula, o mores huius aetatis: fuit fuit olim sacerdotibus, & clericis atque hominibus christianis continentia, castitas, sanctimonia, religio: sed dum innocentia in honore fuit, & paupertas, non contemptibilis. Nunc in tantis diuitiis, in tanta copia rerum, pro pudor, quae sentina non mundior est, q; quorundam clericorum sacerdotumq; uita: Haftenus

ille, Non sunt profecto (mihī crede) hęc tantę opes ad
 superbiam, & in luxum diuitum, collatę, ut ditiores
 fiant, nec ad largitionem, splendoremq; domesticum cu
 iusquam potentis: sed locis pijs ideo derelictę, ut essent
 ad communes usus egentiu, & pupillorum, & ad subsidio
 eorum, qui sibiipfis opem ferre non possunt, exilio,
 morbo, carcere, senectute ve oppressi. Rem cõmunem
 tractas, non propriam: tuque es eorum omnium di
 spensator tantum, non dominus. O q̄ turpe est nõ agno
 scere Christianum procerem in ecclesia Dei, quod agno
 uit Alius Adrianus ethnicus in imperio uniuersi orbis,
 qui in contione, & in senatu sæpe dixit ita se Rempub.
 gerere, ut qui sciat populi rem esse, nõ propriam. Quas
 nam fronte quę sibi uendicat ducis, aut principistitulũ,
 qui nihil nisi priuatum commodum spectat: aut qui gre
 gem tantummodo deglubat, nec illius ullam curam gerit
 quomodo erit pastor & non potius prædo dicendus?
 Etenim in hac ipsa copia rerum, qua suppetunt tibi affas
 tim, & largissime omnia, talis parsimonię modus adhiben
 dendus est, ut tibi sanẽ parcissime uiuas, egenis uero quã
 abundantissime. Tibi nanque (si forte nescias) tam ac
 ceptorum, quã expensorum paulopost ratio tuo domi
 no reddenda est. Prætefers (ut uideo) non agnoscere
 cuius sint ista, quibus tute tantum iactas, ac luxurias lascio
 nus, & prodigus: nam si agnosceres in meliores, atque
 honestiores profecto usus dispergeres: ut ille, penes quẽ
 distribuendi facultas est, non abutendi. Tuus quidem est
 administratiõis aculeus: sed pprietas ipsa rei tua nõ ẽ, sed
 ecclesię: fructus, & tuus pariter & pauperum, omnia ue
 ro Dei: quę quicunque aut male dispertit, aut auare ser
 uat, sacrilegus certe, ac dilapidator potius habendus est,
 q̄ procurator: idem que euasator uerius, q̄ ad ministrato
 tor. Nam ut, D. Ambrosius ait aduersus Symachum, nihil
 ecclesia sibi, nisi fidem possidet: redditus, fructus, pos
 sessio sumptus est egenorum, At modo numeretur nõ

DE MALE PROFITEN. RELIGIO.

ri, (ut de nris christianis dicamus, quod ille ibidē de gētilibus dixerat) q̄ dicāt quos redimerint captiuos, q̄ cōtulerint alimēta pauperibus, q̄bus p̄fugis uiuendi subsidia administrarūt. Indignū est sane facere de sacro p̄phanā, et existimare eā diuitiarū copiā, eāq̄ opū uim, quā nunc parit plerisq̄ religio, ad lasciuā, et ostentationē, ac iactantia tm̄ mō referendā esse, et nō potius in pios usus, et ad eā liberalitatē, qua cōperimus usos fuisse olim maiores nros, quorū uita et inter uoluptates incorrupta, et in diuitiis ab omni cupiditate aliēa p̄sus fuit. Nihil, n. q̄cūq̄ sibi tūc usi illi ex his opibus retinebāt, prāter uictū, et uestitū, et hūc ipsum decentē, et frugi: reliquū uero ut Christi p̄rimonū, et Christo debitū Cpristi pauperibus erogabāt, memores semp̄ uerbi illius saluatoris nostri dicētis.

Math. 25.

Quāobrē et misericordes ob largitatē in pauperes, et casti ob frugalitatē, semp̄ habiti sunt, et re uera fuere. Ambrosi. D. Ambrosium cōtra Auxentiū Arrianū de se ita praedicantem. Habeo (inquit) ararios, sed ararii mei pauperes Christi sunt. Hunc noui cōgregare thesaurū. Vtinam mihi hoc semper crimē ascribāt, q̄ à me aurum pro ecclesiae pauperibus erogatur. Haecenus illa. Ita est profectō faciendum ut docet Ambrosius si inter electos esse uelimus: quibus in nouissimo die dicturus est dominus. Venite benedicti patris mei possidete regnum paratum uobis à constitutione mundi. Esuriui, et dedistis mihi manducaret, et caetera misericordiae officia, quae sequuntur.

De lasciuia iuuenum consuetudinem.
Cap. IIII.

Math. 25.

Illa tunc sane fiebant, at modo nostris temporibus quanto secius contingit: quum iam (ut uidemus) à principio aetatis trāslatum sit omne certamen ad turpia, uersaq̄ omnis cogitatio, et industria ad uoluptates. Tor